अनुसूचित जातीच्या मुलामुलींना शिक्षणा साठी परदेशी शिष्यवृत्ती योजना.
सन २०१९-२०२० करीता उर्वरीत पात्र विद्यार्थ्यांची परदेश शिष्यवृत्तीसाठी निवड

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांकः पशियो-२०१९/प्र.क्र. २५६/शिक्षण-१
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक : १७ सप्टेंबर, २०१९

वाचा :-

१) शासन निर्णय, सा.न्या.व वि.स.वि., क्र. इबीसी-२०१७/प्र.क्र.२८८/शिक्षण-१, दिनांक २७ जून, २०१७
२) शासन शुध्दीपत्रक, सा.न्या.व वि.स.वि., क्र.इबीसी-२०१७/प्र.क्र.२८८/शिक्षण-१, दिनांक १ जुलै, २०१७
३) शासन निर्णय, सा.न्या.व वि.स.वि., क्र.इबीसी-२०१६/प्र.क्र.४२६/शिक्षण-१, दिनांक ३० जुन, २०१८
४) शासन निर्णय, सा.न्या.व वि.स.वि. क्र पशियो-२०१९/प्र.क्र. २५६/शिक्षण-१, दिनांक २३ ऑगस्ट, २०१९, दिनांक ०५ सप्टेंबर,२०१९ व दिनांक १६सप्टेंबर,२०१९
४) आयुक्त, समाजकल्याण,पुणे यांचे पत्र क्र.सकआ/शिक्षण/परदेशशिष्य/कागदपत्रे पुर्तता/२०१९-२०/१९६७, पुणे दिनांक १६.०९.२०१९

प्रस्तावना :-

अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना परदेशात नामांकित शिक्षण संस्थेत शिक्षणाची संधी मिळावी याकरीता सन २००३ पासून परदेशी शिष्यवृत्ती योजना लागू केली आहे. सदर योजनेच्या नियमावली मध्ये कालानुरुप वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या असुन, संदर्भीय दिनांक २७ जून, २०१७ च्या शासन निर्णयान्वये या योजनेची सुधारीत नियमावली विहीत करण्यात आलेली आहे.

महाराष्ट्रातील अनुसूचित जातीचे विद्यार्थी पदव्युत्तर पदवी आणि पीएचडी अभ्यासक्रमासाठी ३०० क्यूएस वर्ल्ड रॅन्कींगच्या आतील परदेशातील शैक्षणिक संस्थेमध्ये प्रवेश घेतील, अशा एकूण ७५ विद्यार्थ्यांची योजनेंतर्गत निवड करण्यात येवून, त्यांना परदेश शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात येते. त्यानुसार संदर्भाधिन दिनांक २३.८.२०१९ च्या शासन निर्णयान्वये सन २०१९-२० या वर्षाकरीता परदेश शिष्यवृत्ती योजनेंतर्गत ५२ पात्र विद्यार्थ्यांची निवड करुन त्यांना परदेश शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात आलेली आहे. उर्वरीत २३ विद्यार्थ्यांकडून आवश्यक त्या कागदपत्रांची पुर्तता करून घेवून त्याबाबतचा अहवाल सादर करण्यास आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे यांना दिनांक २३.८.२०१९ शासन पत्रान्वये कळविण्यात आलेले होते. त्यापैकी, आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केलेल्या एकूण १८ विद्यार्थ्यांना संदर्भीय दिनांक ०५.९.२०१९ व दिनांक १६.०९२०१९ च्या शासन निर्णयान्वये परदेश शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात आलेली आहे. आता, आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे यांनी दिनांक दिनांक

१६.०९.२०१९ च्या पत्रान्वये सादर केलेल्या अहवालानुसार उर्वरीत विद्यार्थ्यांना परदेश शिष्यवृत्ती मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

परदेश शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत संदर्भीय दिनांक २७ जुन, २०१७ च्या शासन निर्णयान्वये प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत करण्यात आलेल्या निवड समितीने शासन निर्णयातील अटी व शर्तीनुसार निवड केलेल्या प्रपत्र-"अ" व प्रपत्र-"ब"(त्रुटीपुर्तता करण्याच्या अधीन राहून) मधील एकूण पाच विद्यार्थ्यांना आवश्यक, संबंधित परदेशातील विद्यापीठा तील उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात येत आहे.

२. परदेश शिष्यवृत्ती साठी निवड करण्यात आलेल्या विद्यार्थ्यांना अनुज्ञेय शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यासाठी आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. त्यांनी या शासन निर्णयान्वये परदेश शिष्यवृत्तीसाठी निवड करण्यात आलेल्या संबंधित विद्यार्थ्यांकडुन अटी शर्तीच्या पूर्ततेनंतरच शासन निर्णयान्वये विहीत करण्यात आलेली हमीपत्रे घेवुन, तसेच विद्यार्थ्यांची मुळ कागदपत्रांची तपासणी करुन संबंधित विद्यार्थ्यास अनुज्ञेय शिष्यवृत्ती मंजूर करण्याची कार्यवाही करावी. तसेच संबंधित विद्यार्थ्यांना शासन निर्णयात नमूद अभ्यासक्रम व कालावधीसाठी शिष्यवृत्ती मंजूर करण्याचे तसेच विद्यार्थ्यांचे परदेशातील शिक्षण चालु असल्याच्या कालावधीत एखाद्या विद्यापीठाच्या शिक्षण शुल्कामध्ये वाढ किंवा घट होत असल्यास, त्यानुसार देय शिष्यवृत्ती मंजूर करण्याचे अधिकार आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांना प्रदान करण्यात येत आहेत.

३. ज्या विद्यार्थ्यांना शासनामार्फत परदेश शिष्यवृत्ती मंजूर केली आहे, त्या विद्यार्थ्यांनी त्यांचे शिक्षण संपल्यानंतर देशाची सेवा करणे व त्यांच्या ज्ञानाचा फायदा देशाला करुन देणे आवश्यक आहे. या अनुषंगाने संबंधित विद्यार्थ्यांकडून शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यापूर्वी हमीपत्र (BOND) लिहून घेणे बंधनकारक राहील.

४. परदेश शिष्यवृत्तीसाठी निवड करण्यात आलेल्या विद्यार्थ्याने परदेशातील पद्व्युत्तर पदवी किंवा पीएचडी अभ्यासक्रम विहित कालावधीत पूर्ण करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी कोणत्याही परिस्थितीत विद्यार्थ्यास मुदतवाढ वा वाढीव खर्च दिला जाणार नाही.

५. परदेश शिष्यवृत्तीसाठी निवड करण्यात आलेल्या संबंधित विद्यार्थ्यास उच्च शिक्षण घेण्यासाठी ज्या शैक्षणिक संस्था, विद्यापीठात अथवा अभ्यासक्रमास मान्यता दिलेली आहे, ते ठिकाण वा अभ्यासक्रम विद्यार्थ्याने परस्पर बदलल्यास संबंधित विद्यार्थ्या कडुन शिष्यवृत्तीची रक्कम संपूर्णत: वसूल करण्यात येईल.

६. (अ) शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात आलेल्या अभ्यासक्रमाच्या एकूण खर्चाच्या रकमेपैकी ज्या विद्यार्थ्यांना प्रथम वर्षाची अथवा ज्यांना द्वितीय वर्षाची शिष्यवृत्ती मंजूर झाली आहे, त्यांना त्या वर्षाचे शुल्क, निर्वाह भत्ता व इतर अनुषंगिक खर्च यांची रक्कम आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी संबंधित विद्यापीठाकडून प्रमाणित माहिती प्राप्त करुन घेऊन, शिक्षण फी

संबंधित विद्यापीठास आणि निर्वाह भत्ता व अनुषंगिक खर्चाची रक्कम संबंधित विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यात अदा करावी.

(ब) त्या नंतरच्या वर्षाचे सत्रनिहाय शिक्षण शुल्क, निर्वाह भत्ता व इतर अनुषंगिक खर्च याबाबत विद्यापीठाकडून प्रमाणित माहिती, उपस्थिती आणि विद्यार्थ्याचा समाधानकारक शैक्षणिक प्रगती अहवाल प्राप्त करुन त्यानुसार आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांनी शासन निर्णयाप्रमाणे संबंधित वर्षाची अनुज्ञेय शिष्यवृत्तीची रक्कम वरील परिच्छेद ६ (अ) नुसार अदा करावी.

(क) या करीता, आयुक्तालयाच्या संदर्भीय दिनांक २०.५.२०१९ रोजीच्या प्रस्तावानुसार योजनेखालील तरतुद आयुक्तालयस्तरावर आहंरित करण्यास व आहंरित केलेल्या तरतुदीतुन विद्यार्थ्यांची व विद्यापीठाची देय रक्कम अदा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

७. याबाबत होणारा खर्च हा "मागणी क्रमांक एन-३, २२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण, ०१ - अनुसूचित जातीचे कल्याण, २७७, शिक्षण, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना (वि.घ.यो.), (०४) (२३), विदेशात विशेष अध्ययन करण्यासाठी अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना राजर्षि शाहू महाराज शिष्यवृत्ती, (२२२५ ३८३ २), ३४ शिष्यवृत्त्या / विद्यावेतन" या लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालून त्या अंतर्गत चालू आर्थिक वर्षात मंजूर करण्यात आलेल्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा. त्याकरीता आयुक्त, समाज कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

८. आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांनी परदेशी शिष्यवृत्ती मंजूर करताना शासन निर्णय क्रमांक इबीसी-२०१७ /प्र.क्र.२८८ /शिक्षण-१, दिनांक २७ जून, २०१७, शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक इबीसी-२०१७ /प्र.क्र.२८८ /शिक्षण-१, दिनांक १ जुलै, २०१७ व शासन निर्णय क्रमांक इबीसी-२०१६/प्र.क्र.४२६/शिक्षण-१, दिनांक ३० जुन, २०१८ मधील अटी व शर्तीचे काटेकोरपणे पालन करावे.

९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेताक २०१९०९१७१८२८४६७१२२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Chandrakant haridas Wade

Digitally signed by Chandrakant haridas Wade
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=Social Justic and S. A., postalCode=400032, st=Maharashtra, 2.5.4.20=fda96a8ca4dd3ecbdbbe4b156e5eaa93f60f3e037cbbbbdefe9e2961f45f0960, cn=Chandrakant haridas Wade
Date: 2019.09.17 18:34:38 +05'30'

(चंद्रकांत ह. वडे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
२. अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. मा.मुख्यमंत्री महोदयांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई

५. आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
६. संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, मुंबई
७. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय, मुंबई
८. संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई.
९. संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१०. महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर.
११. जिल्हा कोषागार अधिकारी,पुणे.
१२. संबंधीत विद्यार्थी (समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे मार्फत).
१३. उपसचिव (अर्थसंकल्प)/(विघयो), सा.न्या.व वि.स.वि., मंत्रालय, मुंबई
१४. सहसचिव/अवर सचिव (शिक्षण-१), सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,
१५. निवडनस्ती (का.शिक्षण-१).

(शासन निर्णय क्र.सा.न्या.व वि.स.वि., क्र.पशियो-२०१९/प्र.क्र.२५६/शिक्षण-१, दिनांक १७ सप्टेंबर, २०१९ चे सहपत्र)

सन २०१९-२० करीता अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना परदेश शिष्यवृत्ती -निवड यादी

प्रपत्र-अ

अ. क्र.	विद्यार्थ्याचे नाव	प्रवेश घेतलेल्या विद्यापीठाचे नाव	विद्यापीठाच्या देशाचे नाव	QS World Ranking २०१९	अभ्यास क्रम	परदेशातील विद्यापीठातील अभ्यासक्रमाचे नाव	अभ्यास क्रम कालावधी
१	२	३	४	५	६	७	८
पीएचडी - अभियांत्रिकी (PhD - Engineering)							
१.	रक्षिता प्रीतमसिंग धर	University of Glasgow	UK	६९	PhD	Master In Electronics and Electrical Engineeing	३ वर्ष

(शासन निर्णय क्र.सा.न्या.व वि.स.वि., क्र.पशियो-२०१९/प्र.क्र.२५६/शिक्षण-१, दिनांक १७ सप्टेंबर, २०१९ चे सहपत्र)

सन २०१९-२० करीता अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना परदेश शिष्यवृत्ती -निवड यादी

प्रपत्र-ब

अ. क्र.	विद्यार्थ्याचे नाव	प्रवेश घेतलेल्या विद्यापीठाचे नाव	विद्यापीठाच्या देशाचे नाव	QS World Ranking २०१९	अभ्यास क्रम	परदेशातील विद्यापीठातील अभ्यासक्रमाचे नाव	अभ्यास क्रम कालावधी	शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८	९
पदव्युत्तर पदवी -अभियांत्रिकी (PG - Engineering)								
१.	बिपीन रवींद्र दिवाकर	Stanford University	US	२	PG	Master Of Science In Mechanical Engineering	२ वर्ष	जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करण्याच्या अधीन राहून
२.	समिक्षा नरेंद्र डोंगरे	The University of Sydney	Australia	४२	PG	Master Of Professing Engineering (Accelerated Reletic)	२ वर्ष	५५% चे गुणपत्रक सादर करण्याच्या अधीन राहून
३.	अदिती अरविंद गायकवाड	The University of New South Wales	Australia	४५	PG	Master Of Information Technology	२ वर्ष	अंतिम निकाल/ गुणपत्रक सादर करण्याच्या अधीन राहून
पीएचडी - वैद्यकीय (PhD - Medical)								
४.	प्रकाश नरेश धोपटे	The University of Sydney	Australia	४२	PhD	Master of Science Rehabilitation Science	४ वर्ष	गुणांचे Conversion सादर करण्याच्या अधीन राहून